

عنوان مقاله:

عکس العمل جوامع گیاهی تحت چرا و قرق در شرایط ترسالی و خشکسالی کوتاه مدت (مطالعه موردی: اکوسیستم های نیمه بیابانی خراسان جنوبی)

محل انتشار:

مجله مهندسی اکوسیستم بیابان، دوره 12، شماره 38 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

مسلم رستم پور - استادیار گروه مرتع و آبخیزداری و عضو گروه پژوهشی خشکسالی و تغییر اقلیم، دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران،

علیرضا افتخاری - استادیار پژوهش بخش تحقیقات مرتع، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران

خلاصه مقاله:

چرای دام به همراه خشکسالی، به عنوان عوامل محرک کاهش تنوع زیستی در مراتع بر عملکرد اکوسیستم تاثیر می گذارند. با وجود این، عکس العمل اکوسیستم های خشک نسبت به دوره های مختلف خشکسالی اعم از کوتاه مدت، میان مدت و طولانی مدت متفاوت است. هدف از تحقیق حاضر، بررسی عکس العمل خصوصیات ساختاری جوامع گیاهی *Salsola richteri* و *Zygophyllum eurypterum*- *Artemisia sieberii* در شرایط مختلف ترسالی و خشکسالی کوتاه مدت در دو مرتع تحت چرا و قرق در سال 1399 و 1400 در اکوسیستم های نیمه بیابانی خراسان جنوبی است. در این خصوص، درصد پوشش ناچی، تراکم و تولید گونه ها و شاخص های تنوع زیستی در داخل 120 پلات 4 و 16 متر مربعی مستقر در امتداد ترانسکت های 200 متری اندازه گیری شد. نتایج آزمون های ویلکاکسون و جایگشت نشان داد که خشکسالی کوتاه مدت باعث حذف گونه های یک ساله شد، اما تاثیر معنی داری بر درصد پوشش و تراکم گونه های چندساله نداشت ($P < 0.05$). در جامعه سالسولا، تنوع گونه ای در مرتع قرق سال نرمال ($D=15/0$) بیشتر از سال خشک ($D=105/0$) بود. در جامعه درمنه- قیچ تاثیر کاهش بارندگی بر تولید بیشتر از سایر خصوصیات پوشش گیاهی بود، در سال نرمال تولید کلیه گونه های گیاهی تقریباً صفر بود، به طوری که امکان اندازه گیری تولید، وجود نداشت. با در نظر گرفتن عکس العمل گونه های گیاهی به خشکسالی، گیاه *Ammodendron persicum* در جامعه سالسولا به عنوان گیاه مقاوم به خشکی برای کاشت در طرح های احیای مناطق بیابانی توصیه می شود.

کلمات کلیدی:

اکوسیستم های نیمه بیابانی، تنوع زیستی، چرای دام، خشکسالی، مرتع قرق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1934147>

